

Dubravka
Ugrešić

Štefica Cvek u raljama života

BOOKA.

Knjiga **118**

DUBRAVKA UGREŠIĆ
**ŠTEFICA CVEK
U RALJAMA ŽIVOTA**
(PATCHWORK ROMAN)

Copyright © Dubravka Ugrešić, 1981.

ZA IZDAVAČA

Ivan Bevc

Nika Štrugar Bevc

© za srpsko izdanje

BOOKA

11000 Beograd, Kapetan Mišina 8

office@booka.in

www.booka.in

DIZAJN KORICA I PRELOM

Monika Lang

ŠTAMPA

DMD Štamparija

Beograd, 2020.

Tiraž 2000

Sva prava zadržana.

Nijedan deo ove knjige ne može se koristiti
niti reprodukovati u bilo kom obliku bez pismene
saglasnosti izdavača.

Dubravka
Ugrešić

Štefica Cvek
u raljama života
(Patchwork roman)

TUMAČENJE RAZNIH OZNAKA

Izrezati tekst duž naznačene crte prema želji.

Malo razvući: tekst se po potrebi razvlači u dužinu i širinu pod pritiskom iznevjerenog očekivanja, a uz pomoć obične vlažne imaginacije.

Malo oduzeti: tekst prema potrebi suziti kritičkim ajnerima.

Sitno nabirati: s obje strane od linije autorskog šava raditi krupne fabulativne bodove. Zatezati pomalo donje niti i ravnomjerno rasporediti nabrani dio.

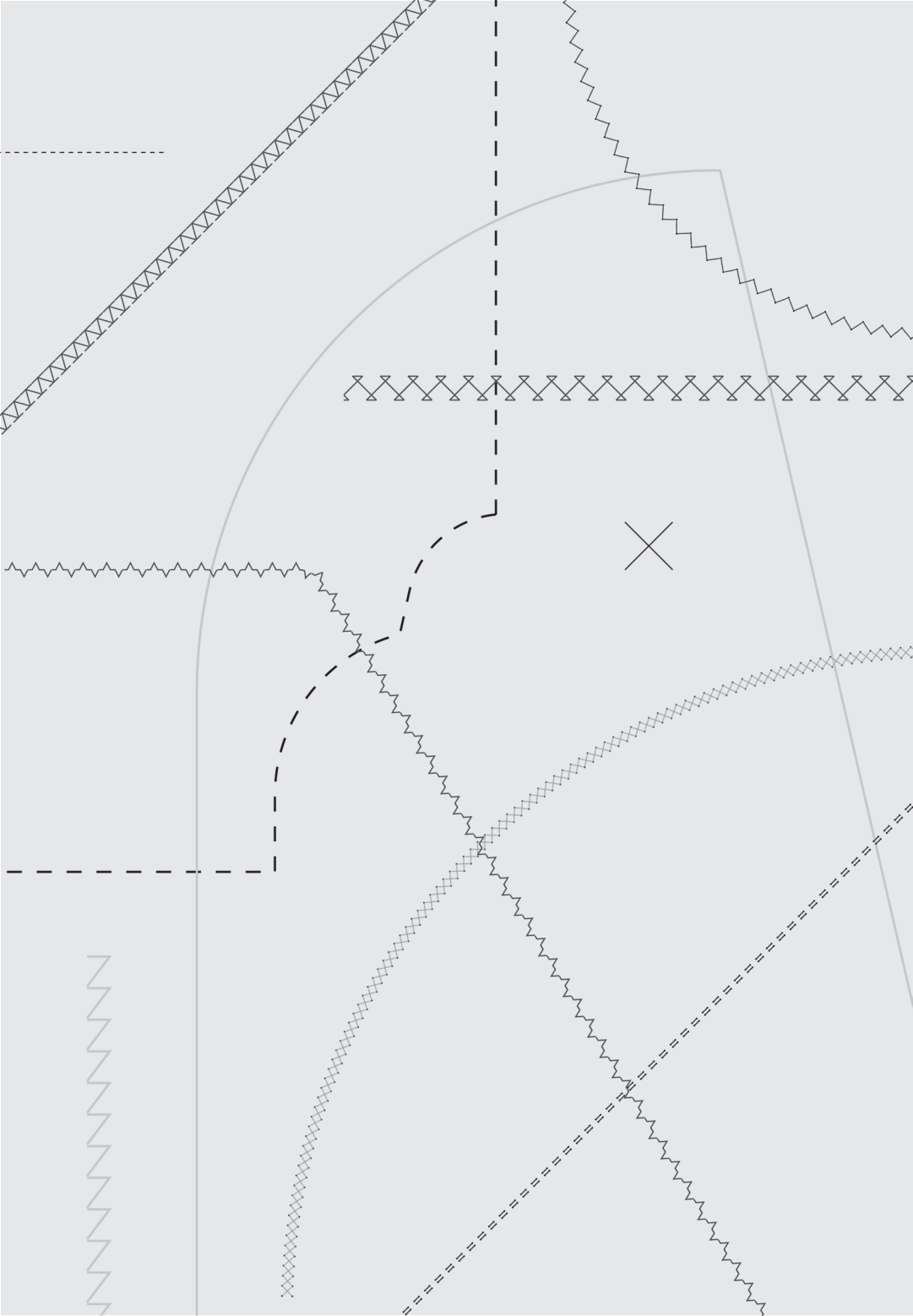
Malo nadržati: duž linije autorskog šava provući sitnim sentimentalnim bodovima, zatim zategnuti niti i upeglati odgovarajuću širinu.

Izraditi metatekstnu omčicu i navući prema želji.

Rupice za koautorske gumbe.

KROJNI ARAK

O IZRADI MODELA

- a) Izbor tehnike
- b) Izbor materijala
- c) Izbor modela

**KAKO JE ŠTEFICA CVEK PRILIKOM
ČIŠĆENJA MLADOG GRAŠKA
OSJETILA DA U NJEZINU ŽIVOTU
NEŠTO NIJE U REDU** (*heftanje*)

**ŠTEFICA CVEK KONZULTIRA
ANUŠKU, VRLO ISKUSNU PO
PITANJIMA DEPRESIJE** (*falcanje*)

**ŠTEFICU CVEK SAVJETUJE KOLEGICA
S POSLA, MARIJANA** (*futranje*)

ŠTEFICA CVEK PRIHVAĆA SAVJETE
(*krajcanje*)

- a) Odijevanje
- b) Figura
- c) Šminkanje

ŠTEFICA CVEK I MUŠKARCI

(skriveno kopčanje dugmadima)

- a) Štefica i Šofer
- b) Štefica i Trokrilni
- c) Štefica i Intelektualac

SAN ŠTEFICE CVEK *(kopir-linije)*

PODUPLANI AUTORSKI ŠTEP

ŠTEFIGU CVEK SAVJETUJE

EMANCIPIRANA ELA

(opet futranje)

ŠTEFICA CVEK PRIHVAĆA SAVJETE

(fircanje)

- a) Štefica Cvek u kazalištu
- b) Štefica Cvek čita Gospođu Bovari od Gistava Flobera
- c) Štefica Cvek na izložbi (nepredviđeno opšivavanje Š. C. autorskim cik-cak bodovima)

ŠTEFICA CVEK SPAVA SA SVINJSKOM GLAVOM ILI NOVI PAD U DEPRESIJU

(pikiranje)

ANUŠKA, VRLO ISKUSNA PO PITANJIMA DEPRESIJE, JAVLJA NOVOSTI ŠTEFICI CVEK *(petljice)*

ŠTEFICA CVEK I PAPAGAJ, ZAPRAVO
PRIKRIVENA SVINJA (*cufanje*)

ŠTEFICA CVEK RAZMIŠLJA O PRVOM
DEFLORANTU, DRUGOM DEFLORANTU
I SAMOUBOJSTVU (*omčasto zatvaranje*)

ŠTEFICA CVEK SE PRISJEĆA JEDNOG
SAVJETA EMANCIPIRANE ELE (*ciganje*)

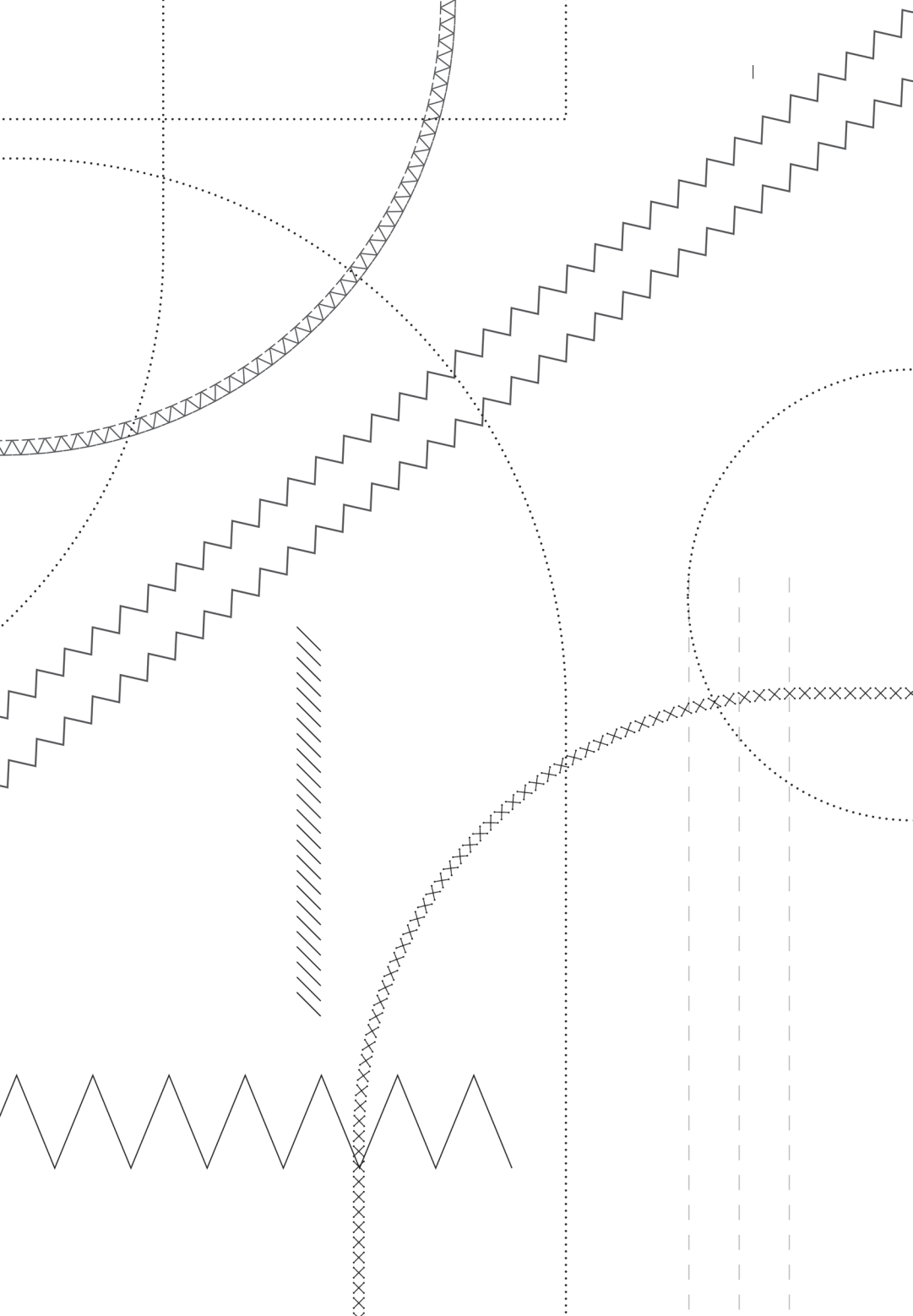
ŠTEFICA CVEK U HAPPYENDU DO
GRLA ILI POJAVA MISTERA FRNDIĆA
(*endlanje*)

DODATAK: LJUBIĆ-RESTLOVI KOJI SE
MOGU UPOTRIJEBITI ZA APLIKACIJE

AUTORSKI AJNERI

KAKO AUTORIČINA MAMA, TETKA
SEKA, SUSJEDA MAJA, LENČE I
GOSPOĐA JARMILA FABULATIVNO
NADOŠTUKLAVAJU JUNAKINJU Š. C.

ZAVRŠNA OBRADA MODELA

O IZRADI MODELA

a) IZBOR TEHNIKE

Prijatelji su me savjetovali da bih trebala napisati „žensku“ priču. Napiši, rekli su, žensku, pravu žensku priču! Moje prijateljice (*O nama! O nama!*); moj krojač (*Koliko tu ima štofa, da znate samo!*); moj frizer (*Šta sam ja sve šišao u svom životu, draga moja!*); i moj neurotični prijatelj koji ne priznaje podjelu spolova i tuži se da ga nešto žiga (*Žiga me nešto, žiga, bit će da sam u drugom stanju.*).

Sjedim, dakle, za pisaćom mašinom i razmišljam kako napisati baš takvu, naručenu mi i još k tomu žensku priču! Pišem vrlo sporo, jer me prilikom pisanja uvijek zanese zvuk pisaće mašine. A zvuk pisaće mašine podsjeća me na zvuk šivaće mašine. Fascinira me to kuckanje (meškoljenje debeljuškastih završetaka prstiju na udubljenim stoličicama slova), to ravnomjerno odronjavanje zvukova. Ali ne i vremena! Sve su tipkačice i krojačice, sve švalje, prelje, tkalje i vezilje – muhe u jantaru. Kao na Vermeerovim slikama.

Fascinira me brbljanje, to strasno savladavanje praznine. Opčinjenost onoga koji brblja, kucka (tka, veze)

gotovo da je jednaka opčinjenosti onoga koji to promatra. Promatraču se čini da je onaj drugi u nekakvu društvu svijetu, osuđen na iste, vječne pokrete. Osvijetljen iznutra, kao na Vermeerovim slikama. Izbor tehnike, dakle? Čini se da je već izvršen. Tipkačica – krojačica, šivaća mašina – pisaća mašina. Priču ćemo, dakle, šivati!

b) IZBOR MATERIJALA

Imam 18 godina. Mislim da se nalazim na velikoj prekretnici. Sama ne mogu dati odgovor na neke stvari. Normalna sam, pametna, nemam neprijatelja, čini se da sam svjesna svojih vrijednosti i mana i mislim da znam kako treba živjeti. Nisam nesigurna i malodušna, ne tražim u životu rame na kojem bih se mogla isplakati. Mislim da imam snage da u sebi potražim odgovore na sve. Sve sam mladiće znala voljeti, znala sam u njima naći i voljeti njihove vrijednosti. I oni su mene voljeli, ali su me ipak svi ostavljali i uvijek mi je od svega ostajalo samo priznanje da sam divan čovjek i lijepa djevojka. I sada je tako. Prije godinu dana poslala sam s jednim mladićem mojih godina kojeg sam iskreno voljela i dala mu sve što čovjek može dati... ali i on me ostavio s priznanjem da sam divan čovjek. Željela bih mu se vratiti ali vjerujem da sam ga zauvijek izgubila i to mi je poremetilo čitav moj vrijednosni sistem. Ne mogu rasuditi tražim li od života previše ili premalo? Čemu se mogu nadati?’

Ana

‘Imam 18 godina. Ne razlikujem se, površno gledajući, od većine svojih vršnjakinja. Društvena sam, prosječnog izgleda, aktivna svugdje gdje se to može. Ipak, ne mogu naći nekoga tko bi me volio i ja njega. Uvijek sam bila vjerna sebi, svojim osjećajima, stavovima i to me uvijek mnogo koštalo. Dvije godine i nešto više volim jednog mladića koji ima drugu, a ja mu služim u teškim trenucima za plakanje i kao ruka koja će ga izvlačiti iz svega neugodnog. Toga sam svjesna. Volim ga najviše što se može, iako sam svjesna da to nema budućnosti. Što da radim?’

Prometej

‘Imam 23 godine, kćerku od 3 godine, rastavljena sam, zaposljena, kažu zgodna. Udala sam se sa 17 godina, a rastavila sa 20. Živjeli smo kod mojih roditelja, ali su se oni protivili našoj vezi i tom braku. Vječno su ga kritizirali, a ja sam ga voljela. Roditelji su na kraju bili sretni, jer im se kćerka riješila te „bitange“. Ja razočarana i povrijeđena, tražila sam utjehu i zaborav u avanturama. Moj privatni život sastojao se od veza s oženjenim muškarcima. Ne želim nikoga rastavljati, ali neki prokleti nagon tjera me k njima. Možda tražim sigurnost. Za mene su svi isti, svi jednako lažu. Dijelim ih samo na dobre i loše ljubavnike. Ali, ovako više ne mogu. Svi žele samo moje tijelo. Tri godine vrtim se u krugu. Možda način mog života ima dublje korijene. Možda nesuglasice u braku roditelja, nebriga za mene. Imala sam uvijek novaca, ali nikada roditelje. Sa 13 godina sam bila silovana. Ostale su posljedice u govoru, ali nitko nije pitao zbog čega. Možda sa svima njima bježim u lažan svijet zadovoljstava. Što da radim?’

Samo sjena

✂

‘Imam 25 godina, po zanimanju sam tipkačica. Živim s tetkom. Mislim da sam ružna, iako neki tvrde da nisam. Od svojih vršnjakinja razlikujem se po tome što su sve one već udate ili imaju mladiće, samo ja nemam nikoga. Usamljena sam i melankolična, a ne znam kako da si pomognem. Dajte mi savjet.’

✂

Štefica

I ovdje, kod melankolične tipkačice, iznenada zapinjem! Osjećam pod prstima primjerenu tkaninu. I još k tome restl, i još k tome cic! Cic kao čint, čint kao zitz, zitz kao sitec.

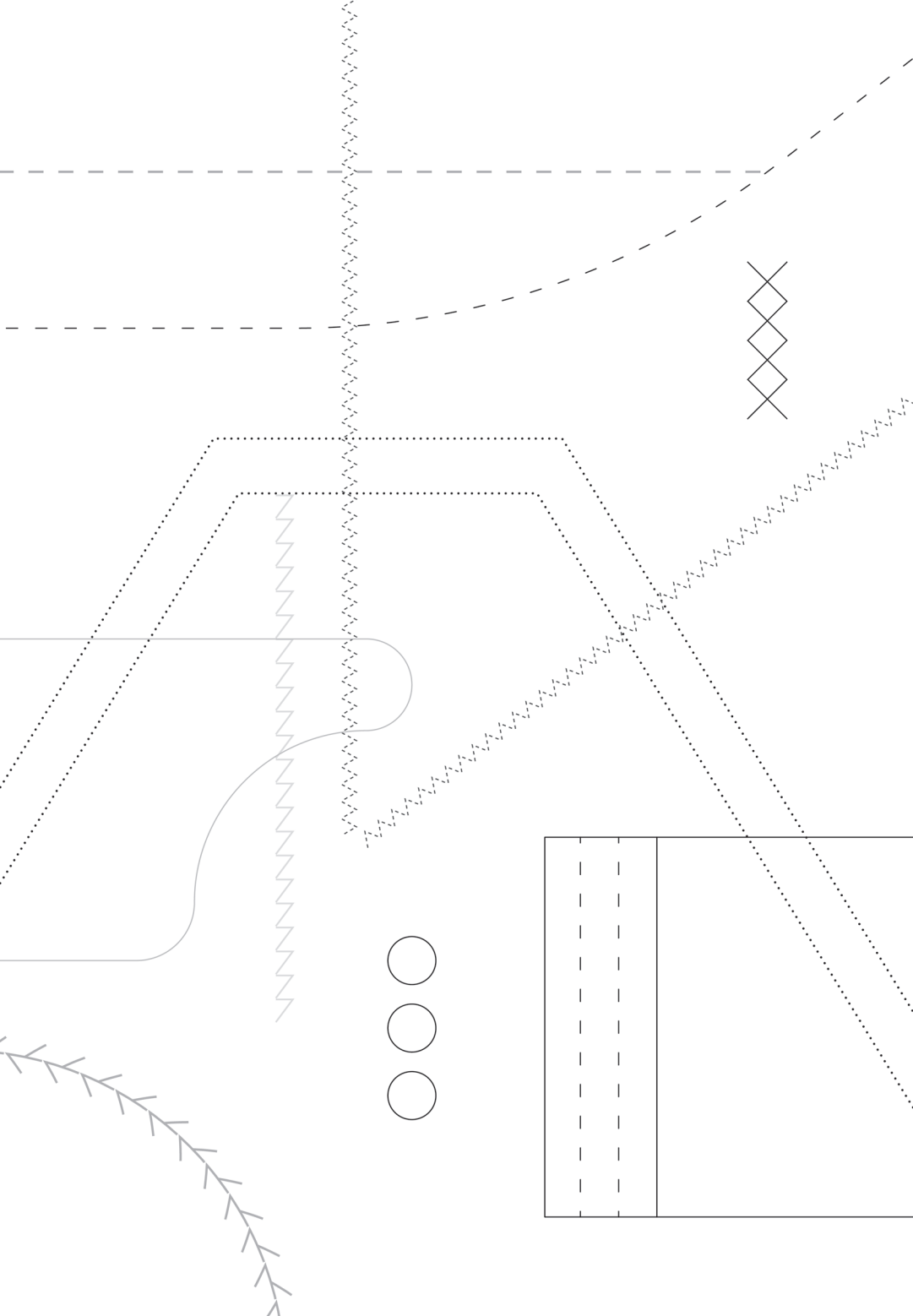
Štefica, Štefica, bit ćeš moja tkaninica, bit ćeš moja tema, štepam već prema... Prezime? Hm? Možda Cvek?! Halo? 988? Nije važno tko sam! Imate li Cvek?! Baš dobro! Kreek!

c) IZBOR KROJA

Imamo, dakle, materijal. Nemamo autora vještog u vještinama vezenja, tkanja, heklanja i gobleniranja, ali imamo pisaću-šivaću mašinu. I autora sklonog štepanju. Treba nam još jednostavan kroj i jednostavna izrada. Patchwork! Patchwork prsluk, patchwork košulja, patchwork suknja. Patchwork je univerzalan, jednostavan, demokratski način odijevanja, ne samo odjeća već i nazor na svijet! Šlamperaj u izradi samo ističe njegovu ljupkost.

Kuckam dalje. Šepam. Šivam priču koja treba biti ženska. Šivam proznu haljinu, u duljinu i širinu, poprijeko

i uzduž, ja sam pisac-puž što traži ruž, ja sam tkalja što traži kralja, autor što štepa bez glave i repa, ja sam ptica čipkarica, ah, nevješť mi je prvi vez, tu će biti rez! Rez! Rez! Rez-etak! Počni već početak!

**KAKO JE ŠTEFICA CVEK PRILIKOM ČIŠĆENJA
MLADOG GRAŠKA OSJETILA DA U NJEZINU
ŽIVOTU NEŠTO NIJE U REDU**
(heftanje)

Uskoro će češnjak u vašoj smočnici proklijati. Da to spriječite, smjestite luk u limenke, ili u druge posude, s glavicama okrenutima nadolje, i dobro ga pokrijte morskom soli.

Ješi li vidjela negdje moje žube? – pitala je tetka ulazeći u kuhinju.

– Nisam.

– Opet šam ih negdje žametnula! – uzdahnula je tetka.

Tetka se gegala, mrmrljala nešto, otvarala i zatvarala ladice, a onda zastala kao da razmišlja o nečem vrlo važnom, zatim ponovo uzdahnula, otvorila vrata od smočnice, izvukla odande vrećicu s graškom i istresla je na stol.

– Daj, očisti taj grašak, a ja ću potražiti žube – rekla je.

– Pregledaj dobro krevet. Zadnji put smo ih našle u jastučnici.

Tetka je uvukla usnice u bezuba usta i izašla iz kuhinje. „Kao smokva!“, pomislila je Štefica. „I smokva uvlači u sebe onaj svoj repić kad se suši.“

~~~~~ Štefica je uzela zdjelu i stala čistiti grašak. Kuhinja je sva oblivena suncem ravnomjerno pulsirala. Iz dvorišta su dopirali glasovi djece i gukanje golubova. Štefica je čistila grašak, polako, lijeno, kao u usporenom filmu, i na trenutak joj se učinilo da bi u toj pozi mogla ostati zauvijek, ako se film kojim slučajem zaustavi, ako netko, tko zna tko – pritisne okidač.

– Znaš – rekla je tetka ulazeći u kuhinju – jedna naša iz Bošanške Krupe, ne znaš je ti, isto je tako izgubila žube pa ih pošlije nikako nije mogla naći. Ža šest mješeci bila je gotova!

– Umrla?

– Umrla.

– Što ćeš... – uzdahnula je Štefica.

– Ah... – uzdahnula je tetka i dodala: – Pošlije oguli i krumpire!

~~~~~ Tetka je izašla iz kuhinje. Štefica je razdvajala komuške, prebiralala po ispupčenjima, potezala zelene končice, razvezivala mješčice, i zrna su ispadala. Grašak se meškoltio u zdjeli upijajući sunce. Štefica je zagrabila grašak u šaku, zelene kuglice klizile su niz njezine prste i udarale o dno zdjele kao sitna kiša. „Mladi grašak...” uzdahnula je Štefica i stavila jedno zrno u usta.

– Ne jedi grašak! – rekla je tetka ulazeći u kuhinju.

– Zašto?

– Tamo jedan naš iz Bošanške Krupe, žvali šu ga ljudi Mile, taj še jedanput ža okladu najeo sirovog graška, ovakvog, nekuhanog, pa je pošlije umro.

– Od sirovog graška?!

– Da – rekla je tetka. – Grašak mora uvijek biti dobro iždinštan na luku.

Tetka se vrtjela po kuhinji, ponovo otvorila i zatvorila nekoliko ladica i rekla:

– Ješi li pri kraju?

– Evo, još malo...

Tetka je izašla, a Štefica je nastavila premetati zelene mješčiče, potezati niti kao da para.

Učinilo se najednom Štefici da se oko nje hvata i zgrušava topla maglica, kao vuna, i da je već jednom tako čistila grašak, u isto vrijeme, u istoj ovoj kuhinji, za istim ovim stolom... „A možda ja“ pomislila je Štefica, „cijeli život sjedim u ovoj kuhinji i čistim grašak, samo što to ne znam?!“

Vunica je polako obavijala Šteficu Cvek i namatala se na nju kao na ličinku. „Kao na gusjenicu“, mislila je Štefica i promeškolljila se. „Kao na zelenu gusjenicu...“, prela je Štefica Cvek. Štefica je potegla zadnji končić. Iz komuške su se iskotrljala četiri debeljuškasta zrna.

Štefica je podigla zdjelu sa stola, ali se zdjela izmakla iz njezinih ruku i tresnula na pod. Zrnje se razletjelo. Štefica se sagnula, klekla i stala skupljati grašak, zrno po zrno. Zrake sunca puzale su po podu i Štefica je kao pod povećalom mogla vidjeti prašinu, ogrebotine, grašak... I najednom se na nju sručilo neobjašnjivo očajanje...

Zaboga, mislila je Štefica, vječno ću ostati zatočena u ovoj kuhinji i skupljati grašak, zrno po zrno, plakala

je Štefica, cijeli svoj život, mislila je Štefica, s tetkom koja će stalno gubiti zubalo, suze su kapale na pod, skupljat ću i skupljati, plakala je Štefica, svima je bolje, mislila je Štefica, i Marijani i Eli i Anuški, kotrljao se grašak, one bar imaju nekoga, izmicao je grašak, muža, djecu, prijatelje, plakala je Štefica, samo ja nemam nikoga, mislila je Štefica, posao, kuća, posao, ronila je suze Štefica, nikad, nikad se ništa neće promijeniti, kotrljale su se suze, uvijek će mi ispadati zdjela i uvijek ću zrno po zrno, plivao je grašak u suzama, kao u ružnom snu, šmrcala je Štefica, zašto Ela nije u ružnom snu, mislila je Štefica, zašto Marijani ne ispada zdjela, ljuljao se pod u suzama, zašto Anuška ne kupi grašak, prebiralala je Štefica zelenu brojanicu, što mi se to događa, moram nešto učiniti, nizala je nisku graška Štefica, samo da pokupim grašak, upijala je ru-ka-bugačica suze...

Na prozorskoj dasci stajala su dva sivobijela goluba, klimala glavama i promatrala Šteficu Cvek. U kuhinju je ušla tetka.

– Iš, gadovi! – viknula je tetka i golubovi su odletjeli. Tetka se iznenada ozarila – Moji žubi!

Štefica je u tom trenutku, točno pored noge od stola, ugledala tetkino zubalo. Podigla ga je s dva prsta i pružila tetki.

Tetka je žalosno pogledala Šteficu koja je uplakana klečala na podu, staračke mreke na očima je nestalo, i kao da je htjela nešto reći, ali je odustala, pa je samo zakimala glavom i krenula prema vratima.

Na podu je ostalo još svega nekoliko zrna.

**ŠTEFICA CVEK KONZULTIRA ANUŠKU, VRLO
ISKUSNU PO PITANJIMA DEPRESIJE**
(falcanje)

----- ✂ -----
Ako svakodnevno nekoliko minuta dubite na glavi, imat
ćete mnogo ljepši ten i bolji krvotok. Pokušajte najprije
pokraj zida i izdržite dvije-tri minute. Istu vježbu izvedi-
te kada ste umorni ili neraspoloženi. Olovke za šminka-
nje stavite u frižider da bi se bolje mogle zarezati.
----- ✂ -----

- Halo?
- Da?
- Anuška, to sam ja, Štefica!
- O, to si ti! Zašto zoveš?
- Tako, bez veze... Šta radiš?
- Peglam. Nakupila mi se cijela hrpa... Kako si? Što je s tobom? Ništa se ne javljaš...
- Tako, dobro... Nego, htjela sam te pitati... Sjećaš se kad si mi jedanput rekla da si u depresiji?... Sjećaš se? Mislim da si mi pričala kako si zbog toga išla doktoru...
- Ne sjećam se, ali nema veze. Ja sam u depresiji svaki dan. A zašto me to pitaš?
- Pa tako... Čini mi se da sam i ja...
- Šta? Pala u depresiju?

- Ne znam... Čini se.
- V V V V V V V V – Hm... čekaj malo, sad ću doći... Imam ti ja jedan papi-rić na kome sve piše, pričekaj, nemoj spuštati slušalicu, sad ću ja...
- Halo? Štefice, gdje si?
- Tu.
- Čekaj... Evo ga. Osnovni simptomi po kojima možete prepoznati depresiju. Depresija se može prepoznati po međusobno povezanim simptomima kao što su: neodlučnost... Slušaš?
- Slušam.
- Kao što su neodlučnost, besanica, gubitak interesa... Čuješ?
- Čujem.
- Pa reci onda!?
- Šta?
- Pa je l' imaš te simptome ili nemaš?
- Imam neodlučnost i gubitak interesa, a besanicu nemam.
- Dobro, idemo dalje. Umor, plačljivost, anksioznost...
- Što je to? To zadnje?
- V V V V V V V V – Ne znam točno, neka nervoza, strah, tako nešto...
- Imam. Dalje?
- Dalje ide osjećaj beznadnosti, osjećaj krivnje, gubitak samopouzdanja... Onda, negativizam i gastrointestinalni poremećaji. To je sve.
- Sve to imam! Šta je ovo zadnje?
- Negativizam, to je kad sve gledaš crno, a ovo drugo je u vezi s probavom, kad nemaš apetita i to...
- Aha.

- Šta „aha“? Jesi li pala u depresiju ili nisi?
- Ne znam. Većinu toga imam... ~~~~~VVVVVVVV
- Onda si pala, samo u djelomičnu. To nije tako strašno.
- Je.

- Štefice, gdje si? Zašto šutiš?
- Tu sam...
- Što je sada?! Sigurno cmizdriš?!
- Da... Ne više...
- Pa to ti je od simptoma!

- Šta da radim?
  - Ne znam. Kad bih znala i sama bih sebi pomogla.
- Imaš dečka?
- Nemam.
  - To sam si i mislila. Nađi sebi dečka! To ti je najbolji lijek za depresiju. To valjda znaš?
  - Ne znam...

- Štefice, slušaj me! Kad popeglam ovu hrpetinu, nazvat ću ja tebe. Vrijedi? *****
- Može.
- I smiri se. Pa svi su ljudi više-manje depresivni! Ja padam u depresiju svaki dan! Bar na deset minuta. Jesi li čula?
- Jesam.
- Nazvat ću te. Dobro?
- Dobro.
- Hajde onda...
- Hajde...

– Hej, ne spuštaj slušalicu! Samo da ti kažem... Znaš Matildu?

– Znam.

– Otputovala je s grupom na Palma de Mallorcu. Sedam dana! Zamisli si!

– Zbilja?

– Da, ta ne bi pala u depresiju ni mrtva!

– A zašto ti slušalica krči?

– To nije slušalica, nego papagaj. Kupila sam si papagaja. Nisi znala? Pa nisi ni mogla znati. Papagaj psuje, zamisli...

– Zbilja?

– Aha!

– Dobro... Nazovi me.

– Hoću. Samo da popeglam...

– Dobro...

ŠTEFIGU CVEK SAVJETUJE
KOLEGICA S POSLA, MARIJANA
(futriranje)

Kuglicama napravljenim od sredine svježeg kruha možete obrisati otiske prstiju sa svijetlo oličenih površina, drvenih oplata, zidnih tapeta i igraćih karata, te ih koristiti za čišćenje zadimljenih gravira. Čim se kuglica uprlja, zamijenite je novom.

– Da, ti današnji frajeri su obični dripci! Sva je sreća da sam na vrijeme ulovila onoga svoga! – uzdahnula je Marijana i zagrizla sendvič sa šunkom. Komadić šunke iskočio je iz sredine sendviča poput opruge. Marijana ga je hitro, kažiprstom gurnula natrag.

– I gle – nastavila je Marijana s punim ustima – možda sam primitivna, al' frajer ti je glavna stvar u životu! I zato se malo lupi po toj svojoj glavi! Nisi bedasta! Razmisli si!

Marijana je progutala zadnji zalogaj, zatim je iz vrećice izvukla još jedan sendvič, rastvorila ga da provjeri je li šunka uredno složena i nastavila:

– Hajde, reci mi, šta ti imaš od života? Sjediš doma s tom tvojom starom tetom i čekaš da ti frajer padne

s neba! A, ne! Neće! Zapamti si to! Za frajera se treba potruditi.

Marijana je privukla papirnati tanjurić i okrenula stranu na kojoj je stajala kremšnita.

– Gle, ja ću kremšnititu, a ti baklavu?! Vrijedi? Danas liniju ne šljivimo! S kuhanim jajima počinjemo od ponedjeljka. Vrijedi?...

I gle, reći ću ti otvoreno, stara moja, nemaš ti seksipila, nemaš i – bog! – rekla je Marijana i plastičnom žličicom zabola u kremšnititu. – Na sreću, to se da popraviti! – živahno je dodala i oblizala žličicu. – Kao prvo, skini koju kilu! Za to ću se ja pobrinut. Imam odličnu dijetu. Kao drugo, ‘odi si kod nekog dobrog frizera. Kao treće, kupi si par dobrih krpica ne, ne moraš u butiku, danas se, na svu sreću, nosi taj cic... Pregledaj si dobro žurnale... I kao četvrto – rekla je Marijana i privukla šalicu s kavom – ha, što da ti velim, preozbiljna si, nekak si prepoštena, ne znam... – vrtjela je Marijana glavom, a onda pripalila cigaretu, otpuhнула dim i živahno nastavila.

– Najvažnije je da budeš vesela! – srknula je Marijana gutljaj kave. – Kava im je danas zbilja dobra. Da, to sam htjela reć’, kad se ti narogušiš, i ja bih se preplašila. Frajeri ti vole vesele mačke! Ti stalno imaš nekakav uvrijeđeni izraz na licu. Ko da ti je neko opalio pljusku. To kod svakog frajera izaziva osjećaj krivice. A ko od nas voli da je za nekoga vruga stalno kriv! Razmisli si!

– I daj – Marijana je ponovo dohvatila plastičnu žličicu i strugala njome ostatke kremšnite – imaš valjda nekakve prijateljice, idi s njima! Opusti se! Pička nije sapun da se troši! – rekla je oživljeno Marijana i dodala –

Kad već moram biti prosta! Ogledaj se malo! Frajera ima na svakom ćošku! Kud god se okreneš. Jesenti! – strasno je pucnula prstima Marijana.

– Ja bih se na tvom mjestu – rekla je Marijana i otpuh-nula dim – upustila i s oženjenima. Samo, ti te nikad neće oženit, a bome im se ponekad od motelske cijene neće ni dignut! Uh, baš sam prosta! Nemoj me slušat! Žao mi te je, dobra si cura, a život ti prolazi bez veze, baš bez veze!

Marijana je zastala na trenutak, kažiprstom pokupila mrvice kruha sa stola i grickala ih, a onda se namrštila kao da duboko razmišlja i rekla:

– Čuj, raspitat ću se za onog našeg novog šofera. Jako zgodan dečko, a možda nije ni oženjen... no, dobro, dobro, neću se raspitivat! – rekla je Marijana i dodala – Možda samo malo!

Marijana je ustala, dohvatila sa stola papirnatu vrećicu i tanjurić i sve ubacila u koš za smeće. Zatim je pogledala na sat i rekla – Idemo popušiti još po jednu, vrijedi?!

Marijana je sućutno pogledala Šteficu, otpuhnula dim i zavjerenički rekla:

– Ima ti, stara moja, hiljadu i jedan način da se uhvati frajer! Na poslu se ne bi trebala petljat, osim ak' te frajer odmah ne oženi. Onda, ti plesnjaci, diskači... šta ja znam, mislim da to nije za tebe... Evo, na primjer, Cical! Znaš to...? Ne znaš?! Znaš da Cica s frajerima dugo nije dolazila na zelenu granu?! Na kraju je odustala i lijepo si je kupila psa. Onoga, s pedigreom. I lijepo ti moja Cica svaki dan u šetnju... A tamo neki frajer s psom. I bla, bla, bla, kako vaš pas, a kako vaš, mic po mic – i Cica se udala. Ko u vicu!

Marijana je zastala, izvadila iz torbice čokoladu, otkinula komadić, ponudila Štefici i nastavila:

✱✱✱✱✱✱✱✱ – A naša Ankica?! Ne znaš?! Ona s krasnim zubima. Pa ta se udala na zubarskoj stolici! Jednog ju je dana zabolilo zub – i to je sve! Mladi zubar i te fore. Fantastično!... Daj, daj, uzmi! – nutkala je Marijana Šteficu čokoladom. – S dijedom počinjemo od ponedjeljka!... Da... A Lela?! To je tek fantastika! Ne znaš?! To da su Leli starci ostavili kuću, to znaš. No, i Lela je kuću odlučila prodati, šta će sama ženska u toj kućerini... Dobro, ti nemaš kuću, ali ti sve to pričam da vidiš na koji se način ljudi sretnu... I dala je oglas u novine. Jednoga dana pozvoni jedan krasan frajer i veli da bi kupio kuću za sebe i svoje starce. Arhitekt. Dogovarali su se oko te kuće mjesec dana i na kraju oženili. Sad svi lijepo žive zajedno, oni i njegovi starci... Velim ti, čovjek nikad ne zna kad će i na koga naletit!

Marijana je naglo pogledala na sat, brzo sjela za mašinu i rekla:

– Već je pola dvanaest, idemo!

A onda je kucnula nekoliko puta po mašini, pogledala Šteficu i uzdahnula:

– Zašto ja, k vragu, nikad nisam u depresiji?!

ŠTEFICA CVEK PRIHVAĆA SAVJETE (krajcanje)

a) ODIJEVANJE

----- ✂
Jeste li znali da je voda u kojoj se kuhao špinat izvrsno
sredstvo za pranje predmeta od crne vune?
----- ✂

Štefica Cvek je čitala:

„Kaputići, prsluci, hlače – sve su to odjevni predmeti koji pružaju mogućnost svježih, mladenačkih kombinacija. Torbe, iako malo veće nego prethodne sezone, još se nose prebačene preko prsiju. Načinjene su u kombinaciji kože i rupičastog antilopa. Haljinica-košulja, kaputić – gotovo klasične linije – dovoljni su za mladenačku jednostavnost. Proljeće donosi i nove boje: mnogo bijeloga, crvenoga, žutoga – sve hrabrije kombinacije. Cipele ravnih potplata, s jednom ili više prečkica preko rista i obaveznim zavrnutim soknama. Hlače su vrlo moderne. Linija? Široka oko struka, uža oko gležnjeva, s mnogo nabora oko pasa. Dno nogavice često podvijeno u nisku manšetu ili su njihove stranice razrezane u mali „šlic“! Nose se uz tanke majice, široke bluzone, jakne

su oko pasa često ukrašene reketom, a iako kraćih nogavica nego prethodnih sezona, nose se uz cipele visokih peta. Hlače žarko crvene boje visokog struka s koso ukresanim đepovima na bokovima i velikim našivenim đepovima na bedrima, bijele hlače također vrlo moderne linije, struk ukrašen s dva rečenića kontrastne boje a na dokovima su urezani duboki repovi uvijek lijepo plavo na točkice kontinuirano s bijelim ponovo točkasto ovoga kuta oker boje ravno dojena suknja s prorezima sa strane i gornji dio naliven kao šira košuljica s nabozima na rebrima ovećim repom na prsima i skrivenim vezivanjem oko pasa klasična i uvijek lijepa dvodjelna djevojka suknje s nekoliko bora na prednjim prsima i gornji dio u svilu sportske košuljice kaputić ravne krivulje i zarobljenih revera prišiven od neke mamine prirodnih vlakana jednako kao i jednokrojni prsluk koji se nosi preko svega može se nositi i s pojasom i kroz njega zdušnog kroja smutnja s urezanim krepovima i kopčanjem cijelom posteljinom prsluk sašiven od samta krevet grubog tkanja i košulja ravne prekretnice kaputići davne linije i malih revera podjednako lijepo pristaju uz suknje i gaće sportski naglasak dat će im tanki pojasevi za spavanje učvršćeni oko vrata i bluza za svaku priliku oko vrata se vezuju resice a dubina bluzice omogućuje da je nosite vezanu u trku ili da je ostavite u slobodnom padu možete je nositi uz ponovo vrlo moderne slokne ili uz prsluk moderne linije proliven od sjajnog kartona maj i sagmenti prošiva daju mu čar disko stila pa je i zadimljen svečanim prelascima nosi se preko bluze odgovarajućeboje spojasmilibeznjegabluzonjesašivenod-